

Újabb 23 milliárd dollár hitel szükséges

MNB-tájékoztató

A Magyar Nemzeti Bank 75 millió ECU értékben kötvényt bocsátott ki az Euro-piacon. Az értékpapírok forgalomba-hozatalát a luxemburgi székhelyű Kredietbank SA Luxembourgise (KBL) szervezte meg. A kötvények lejárata hét év, és a befizetőknek 9,62 százalékos hozamot ígérnek.

A Magyar Nemzeti Bank képviselője a kötvénykibocsátással kapcsolatban elmondotta: ez része az MNB új hitelfelvételi stratégiájának. A központi bank arra törekszik, hogy hosszabb futamidejű, kedvezőbb kamatozású külföldi forrásokhoz jusson és így széthúzza a kölcsönök lejáratait, javítsa a tartozások struktúráját. Ennek megfelelően már a múlt

évben, s az idén még inkább növelik a külföldi kötvénykibocsátásokat. Ez a forma azért is kedvező, mert a kibocsátott kötvények kamata fix, míg a külföldről felvett hiteleké az esetek többségében változó. Így az adóssághoz terhek ütemezése könnyebb. A kamatváltozás ugyanis egy év múlva a másikká vártanul több mint százmillió dollárral is megnövelheti az ország fizetési kötelezettségeit.

A múlt esztendőben az MNB 60 milliárd yen és 600 millió nyugatnémet márka értékben bocsátott ki kötvényeket. Az idén eddig két márka- és egy yen-kötvényt hoztak forgalomba. Januárban és júliusban 200-200 millió nyugatnémet márka, már-

cusban pedig 35 milliárd yen értékű értékpapírt bocsátott ki a Magyar Nemzeti Bank. A közeljövőben újabb értékpapírokat is forgalomba hoznak, így a tervek szerint hamarosan egy schilling- és egy yen-kötvény jegyzését kezdhetik meg a külföldi tőkepiacokon. Az MNB az idén 2,3 milliárd dollár értékű külföldi hitelt vesz fel, azért, hogy finanszírozni tudja a folyó fizetésiiméleghiányát, a lejáró hiteleket, illetve a meglévő kölcsönök kamatait. A 2,3 milliárd dolláros hiteltől 8-900 millió dollárhoz kötvénykibocsátással jut hozzá. Ez az összeg az eddig forgalomba hozott, és a tervezett kibocsátás révén ma már biztosítottak látszik. (MTI)

„Made in Asia '89” II.

Színes magnók, okos telefonok

Ma a külön fejezetet érdemlő számítástechnikát, szórakoztató elektronikát és a távközléstechnikát mutatjuk be.

A csarnokba lépve szinte erőszakosan vonza a látogatók tekintetét a hongkongi Contec cég 16 képernyőből álló videofala. A szó szoros értelmében is ez a kiállítás legnagyobb látványossága. A valamelyest hasonló színeket és képességeket produkáló tv-k árát a valutáért árusító üzletekben már négy számjeggyel írják, dollárban. A 16 képcső egyetlen nagy képernyőként is működik. A számítógép programja a kép a képen modul minden elképzelhető változatát előállítja. Sorokat, oszlopokat, átlókat és háromszögeket. Az egyes képcsővek hol önálló monitorként, hol a nagy képernyő részeként működnek.

Computer és politika

A véres pekingi események előtt — írja a Computerworld — nem voltak ritkák azok a beszámolók és tanulmányok, amelyek azt mérlegették, miképp lehetne betörni az erősen védett kínai számítógép-piacra. Mára mindez megváltozott. Kína ma már nem vonzó, azok a vállalatok — IBM, Olivetti, Hewlett Packard — amelyek eddig elégedettek voltak a kínai üzletekkel, most aggódva figyelik a politikai fejleményeket. A főváros számítógépipara gyakorlatilag megbénult. A külföldi cégek többsége Hongkongba vonult vissza. A korábbi nyitási eredményeként, az országba került technikai eszközök, a nemzetközi távhívásba való bekapcsolódás, a tüntetés napjaiban a diákokat szolgálták. A telefaxok, a telefonok ontották, a híreket, amelyeket a kormány igyekezett volna titokban tartani. Nem csoda, hogy a katonai beavatkozást követően azonnali távközlőhálózat ellen fordultak. A telefonvonalak nagy részét átvágták, az élő vonalakat pedig lehallgatták.

Egészen — immár műszaki oldalról is — úgy tűnik, Kínának ismét sikerült egy nagy ugrást tennie: hátra,

Egy szemképrázoló hálózás az egész fal. A kiállításon látható szebbnél szebb tv-k közül a szinte mindent tudó Etron-készülékek viszik el a pálmát.

A vártól szegényesebb a számítógépek kínálata, s az a kevés is jobbára a játékgépekkel hívja fel magára a figyelmet. Így például monitoron repdeső madarakra lövöldözhet a kedves látogató. Ennél hasznosabb látványosságnak sok érdeklődő vonz a számítógéppel összekötött rajzoló. Különböző papírra, 8 színnel képes rajzolni a képernyőn is megjelenített ábrát, például az ürrepülőgép szerkezet felépítését. Felhasználhatóságának sokrétűségét bizonyítja, hogy a képernyő segítségével megálmodott szövegminták percekig belül a valóságban is láthatók. A számítástechnikán belül nagyobb termékcsaláddal, rendszerekkel egyedül az Apricot XEN-S képviselte magát. Formatervezett darabjaik a laikusok tetszését is elnyerték.

A kiállításon sétálva könnyen támad olyan érzése a nézelődőnek, hogy Hongkong nemcsak az órában, az elemgyártásban is nagyhatalom. Legalább 8-10 cég kínálja különböző rendeltetésű gomb, ceruza stb. elemeket, valamint kis akkumulátorait. Az ezüsttel kombinált több tucat színű eredményeként a vitrinek az ékszerbolt kirakataihoz hasonlítanak. Az elemek közül a hazai vásárlók is jól ismerik már a PEAK POWER-márka sajátos fekete, piros színeit.

A szórakoztató elektronika belüli nagy csalódást keltett a rádiós magnók kínálata. Azon túl, hogy műanyagból vannak izléstelenül színesek és csillogóak, még dobozhangjuk is van. A múlt évi bécsi hadjáratokról hoztak háza ilyeneket az igénytelenebb vásárlók, vagy a hozzá nem értő üzletelők. Ezek egy része máig is hiába kelteti magát a bizománnyal polcain. Teljesítményadataik — számomra teljesen ismeretlen szabvány szerintiek — a csillagos eget ostromolják. A színes feliratok 200 esetenként 500 wattot is ígérnek.

A látogató hiába keresi az egyre ismertebb dél-koreai Samsung céget, amely elfogadható minőségű, megbízható színvonalú termékeivel már korábban betört a magyar piacra. A kiállításon mindössze néhány AKAI videomagnó látható, ezeket is

csak a televízió bemutatásához használják.

Figyelemre méltó színfoltjai a kiállításnak a különböző telefonkészülékek, a kisebb-nagyobb rendszerek bemutatói. Közülük a Kanda elektronikus telefon rendszere emelkedik ki, amelyet a Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. hozott el a bemutatóra. Ennek köszönhető, hogy az érdeklődő itt magyar nyelvű tájékoztatót is kaphat. Az EK-616 rendszer, mint a jelzésből is kiderül, 6 fővonallal és 16 mellékállomás egyidejű működésére képes. A felsorolt harminc-egynéhány szolgáltatása közül a konferenciakapcsolás, a foglaltsági tábló, a háttérzene, a közvetlen állomáskiválasztás, a memoriatartalom megőrzése feszültségkimaradás esetén, valamint a híváskorlátozás emelhető ki. A rendszer különböző alapkészülékekkel és a telepítéshez szükséges kiegészítő berendezésekkel kínálja. Forintért is. A csábításnak azért könnyű ellenállni, mert ezekhez a csodásművekhez vonalakat sajnos senki sem kínál...

Kovács András

Állásfoglalás

A szociálpolitika mozgástere

A politikai egyeztető tárgyalások II/2. számú, „A gazdasági válság szociális következményei és kezelésének módjai” című, szakértői munkabizottságának közleménye az 1989. augusztus 24-én megtartott üléséről.

A felek behatóan megvitatották a szociálpolitika lehetséges mozgásterét a következő évekre.

Egyetértettek a következőkben:

1. Napjainkban a szociális feszültségek növekedése számos ponton veszélyes határhoz érkezett. Jelentős csoportok végletesen leszakadtak, másoknál fennáll ennek veszélye. Ez a gazdasági és politikai konszolidáció akadályává is válhat.

2. A jelenlegi gazdasági folyamatokat figyelembe véve a következő 2-3 évben nagyjából a jelenlegi szociális célú erőforrások reálértékén való megőrzésével (illetve legfeljebb ennek szerény mértékű — lényegében demográfiai indíttatású és az új funkciókból adódó bővülésével — számolhatunk — de erre okvetlenül szükség is van.

Király Zoltán köztársasági elnökjelölt?

A szervezetektől független ellenzéki

— Zoltán, az a hír járja, hogy ha szóba jönne, te nem zárkózna el köztársasági elnökké jelölésedtől?

— Pontosan így van, azaz a kiegészítéssel, hogy én nem kezdeményezem a jelöltesemet, tehát egyelőre várakozom. A szociáldemokrata párt szegedi szervezete úgy döntött, hogy az ország vezetőiségnek ajánlja: én legyek az MSZDP által támogatott elnökjelölt.

— A Közeleménykutató Intézet fölmérése szerint elég jó esélyeid lennének.

— Engem is meglepett, sőt erősen elgondolkodtatott a fölmérés eredménye. Az országban mindenütt Pozsgay Imre elnöksége látszik a legvalószínűbbnek, a második helyen Németh Miklós áll. A falvakban Nyers Rezső érte el a harmadik helyet, a városokban pedig én.

— Ez elég szép eredmény a profi politikusok között, hiszen te csak négy éve politizálsz, ráadásul egy teljesen amatőr közegben, az Országgyűlésben.

— Eppen ez gondolkodtat el. Miért éppen én vehetem föl velük a versenyt? Miért gondolhatnak rám ennyien?

— És mire jutsz? — Arra, hogy az emberi hitelesség ma már éppen olyan fontos szempont egy-egy politikáscsináló megítélésében, mint a személyek által képviselt nézetrendszer működőképessége.

— Elolvastam azokat a leveleket, amiket az elutasító kaptál. Ezekben találgoztam először a Lakos-üggyel, vagy Antoniewicz Roland nevével. Itt, a televízió épületében járva láthatom, hogy a portán sorban állnak a választói és a pártolók. Egyszóval, nagy terheket cipelsz. El tudnád vállalni az elnökségért folytatandó korteshadjárat fáradalmait?

— Igen. Elég gyakran végzek önvizsgálatot. Erre rákényszerítenek a levelek is, amelyeknek jelentős részére, éppen azért, mert félprofi politikus vagyok, nem tudok válaszolni. Tehát gyakran tartok lelki tükröt magam elé, és úgy érzem, van még bennem erő, a bennem bízókban pedig biztosan sokkal több, mint amit eddig megmutattak.

— Ma sokszor hallani azt a megfoghatatlannak tűnő rendszerezést, hogy erős,

közepes, vagy gyenge legyen a köztársasági elnök. Tapasztalataim szerint, az újságolvasók zöme nem tudja hová tenni ezeket a minősítéseket.

— Szerintem a politikai élet szereplői sem látják mindig tisztán, hogy miről is van szó. A köztársasági elnök feladatköre ugyanis a Parlamenttel és a kormánnyal való viszonyában határozható meg. Ha tehát most választanánk elnököt, akkor egy egy párti kormánnyal és egy tekintélyt vesztett, MSZMP-vezette Országgyűléssel kell számolni. De a számítás eleve megzavarja, hogy ma még az ország legerősebb politikai vezetője az MSZMP első embere, ugyanakkor több, az MSZMP-nél hitelesebb politika tömörülés van már a porondon. Ha viszont egy koalíciós kormányról és egy többpárti Parlamentről van szó, akkor egészen más a köztársasági elnök súlya.

— Tehát az erős, közepes és gyenge kategória nemcsak az elnök feladatkörével értelmezhető, hanem azazal is, hogy mikor tartják meg a választásokat.

— Úgy van. En azt képviselem, hogy egyszerre és lehetőleg még ez év végén válasszunk elnököt és új Parlamentet.

— A gyenge elnök csupán reprezentatív, az erős többek között vezeti a hadsereget, és feloszthatja a törvényhozást. Azt sejtem, te a közepes erejű elnököt tartod ideálisnak.

— Pontosabban a közepes-erőset. Azt ugyanis elképzelhetetlennek tartom, hogy egy személy döntson katonai kérdésekben, magyaráz, az elnök lehet a hadsereg főparancsnoka, de döntéseket kizárólag az Országgyűlés hozzájárulásával hozhat. Ez azt jelentené, hogy az én elnököm nem lehet erős. De erősnek kellene lennie egy másik szerepkörben, a Parlament feloszlásában.

— Elég furcsa ezt éppen téved hallani: feloszlalni hatalmi szóval a Parlamentet.

— Nézd, ez a Parlament már régen megérett a feloszlásra. En a magyar Országgyűlést, mint intézményt, a legmagasabbra értékelem. A törvényhozás a legtekintélyesebb szerve a demokratikus államnak. Tehát személyt, személyeket,

tekintélyt soha nem helyeznék fölé. De valakinek kellene mondania az igazságot: ez a Parlament nem alkalmas az önmaga elé kiűzött célok megvalósítására.

— Ezért az egy döntésért beiktatni a Parlament feloszlatóságát az elnöki szerepkörbe?

— Előállhat még ilyen szituáció. Korunk teljesen átmeneti, rövidesen, akár az új Parlament megválasztása után, bekövetkezhet egy legitimációs válság. Ezt a pártok érzékelni fogják, jelzésükre az elnök feloszthatja a Parlamentet.

— Tétélezzük föl, hogy lesz párt, aki téged jelöl. Pozsgayval indulsz a versenyben. Hány százalékot adnál magadnak?

— Negyvenet. És hatvan-

nal biztosan nyerem Pozsgay.

— Nem tartod túlzásnak, hogy négy esztendővel a föltűnésed után köztársasági elnökként szóba jöhetsz?

— De, túlzásnak tartom. Ilyen kort élünk.

— E négy év alatt óriási határu személyiség lettél. Akik szeretnek, sokszor rájonganak is érte, az ellenjáróban már köteleit is emlegettek. Egy időszakra beléledt a tömegkommunikáció, mert aki keményet akart írni, elmondatta veled. Most is veled van tele a sajtó, én is rólad kérdezek, tehát rengeteget kell önmagadnál foglalkoznod.

Nem okoz ez a személyiséggedben torzulást?

— Nagyon sokszor nem tudok elaludni éjjel. Ilyenkor szigorú számvetést tartok. Szükségem van erre, mert mögöttem nem áll semmiféle testület, én szervezetektől független ellenzéki vagyok. Barátaim vannak, jó tanácsadóm, akik befolyásolhatnak, ha hibát követtem el. Rájuk támaszkodva, de az önépítésben csak magamra számítva kell következetesen övnom magam a túlzásoktól. A ki-vagyiságtól. Mivel a személyes életemet elég jól elkülöníttem a politikai megnyilvánulásaimtól, amikor politikálok, interjú adok, végül is nem önmagamról beszélek, hanem egy nézetrendszeréről. Azt hiszem, ezért maradtam olyan, mint amilyen négy éve voltam.

Dlusztus Imre

Nagyapám

Az én nagyapám szigorú ember volt, jó gazda és jó apa. Igaz, sokszor mondták rá: félnótás. Paraszt volt; lovak nélkül is ragaszkodott fiákeréhez, nem adott túl rajta, bár szép summát ígértek érte. Hogyne, hogy mások furikázzanak rajta — mondta. Két lányát főiskolára küldte. Tanította, ahelyett, hogy 18 évesen kiházasította volna őket. Most más idők járnak — értelt az értetlenkedők előtt. Mikor a közeli nagyvárosban megnyitott a repülőtér, abban az évben, mikor Budapesten először rendeztek ipari vásárt, befizetett az útra, és Pestre repült: neki ezt ki kellett próbálnia, meg kellett néznie. Gyakran álmodozott: egyszer azt mondta, ha tehetné, elutazna Kínába. Volt egy titkos szenvedélye. Minden héten betűtött a városba, és ott tekintélyes mennyiségű pénzt hagyott. Suttogták is: vagy szoknyák után futkos, vagy zabigyerke van. Halála után tudtuk meg: lottózott. Egy rejtett

zugban számtalan égerárga szelvényt rejtgetett. Nem dohányzott, nem járt kocsmába, és telente történelmi tárgyú regényeket olvasott.

Az én nagyapám parasztember volt, betegség soha ágyának nem döntötte. Egy nyári hajnalon kasszálni indult, többé nem tért haza. Valaki ittasan elűtötte. A legszebb szülője volt a faluban. Szikár, csontos és magánakvaló. Ilyennek ismertem. Imádtam a nőket és az unokákat. Lányainak a városban csináltatott ruhát, mert szerette a szépet, s nem tért ki hitéből, amikor édesanyám katolikus férjet választott magának.

Az én nagyapám egy családregény főhőse lehetett volna, de csupán a nagyapám volt. Egyszerű és csodálatos, és talán utólag kissé túlidealizált mint mindazok, akikre szívesen emlékezünk.

Neznáti Milán